Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Sjukhusenheten
Pontus Bergqvist Vogel

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2026-09-16

HSN 2026-0642

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Yttrande över Socialstyrelsens författningsförslag till ett nationellt register för könscellsdonatorer

Ärendebeskrivning
Ärendet innehåller förslag till yttrande över Socialstyrelsens författningsförslag till ett nationellt register för könscellsdonatorer.

Beslutsunderlag
Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Socialstyrelsens författningsförslag till ett nationellt register för könscellsdonatorer

Förslag till beslut
Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Hälso- och sjukvårdsnämnden antar hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande som nämndens yttrande och överlämnar den till Socialstyrelsen.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund
Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram författningsförslag som möjliggör inrättandet av ett nationellt register över könscellsdonatorer. Uppdraget syftar till att skapa förutsättningar för nationell uppföljning av donationer av spermier och ägg samt att säkerställa att gällande bestämmelser om användningen av donerade könsceller kan följas.

Överväganden
Region Stockholm välkomnar förslaget om att inrätta ett nationellt register över könscellsdonatorer hos Socialstyrelsen. Registret skapar bättre förutsättningar att kontrollera att en donator inte ger upphov till barn i fler familjer, än vad regelverket medger. I dag registreras uppgifter om donatorer regionalt eller lokalt hos respektive verksamhet, vilket försvårar

en samlad nationell uppföljning. Region Stockholm noterar att registret inledningsvis inte kommer att omfatta utländska donatorer. Eftersom en betydande del av de könsceller som används i Sverige importeras innebär det att registret inte ger en fullständig bild av donationer som används i svensk fertilitetsvård. Regionen ser därför positivt på att registret på sikt utvecklas så att även gränsöverskridande donationer kan omfattas.

Region Stockholm anser vidare att registret ska utformas så att den administrativa belastningen för vårdgivarna blir så liten som möjligt. Rapportering och kontroll av donatorer bör ske genom automatiserade lösningar som kan integreras med verksamheternas befintliga system. Socialstyrelsen bör också ta fram tydliga föreskrifter och vägledningar om rapportering, behörigheter och ansvar. För att registret ska fungera i den kliniska verksamheten krävs hög tillgänglighet, god driftsäkerhet samt tydliga rutiner för support och incidenthantering.

Region Stockholm ser behov av en realistisk införandeplan som ger verksamheterna tillräcklig tid att anpassa arbetssätt och tekniska system. Regionen ser även behov av ett tydliggörande av ansvarsfördelningen mellan Socialstyrelsen och vårdgivarna, bland annat när det gäller rapportering, rättelse av uppgifter och hantering av fel i registret. Införandet av registret medför kostnader för utveckling, implementering och löpande förvaltning. Dessa kostnader bör beaktas och finansieras av staten.

Ekonomiska konsekvenser
Förvaltningens yttrande innebär inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för patientsäkerhet
Förvaltningens yttrande innebär inga konsekvenser för patientsäkerheten. Det föreslagna registret förväntas bidra till ökad patientsäkerhet genom att skapa bättre förutsättningar för att kontrollera att en donator inte ger upphov till barn i fler familjer (familjerätter) än vad gällande regelverk medger.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård
Förvaltningens yttrande innebär inga konsekvenser för jämlik och jämställd vård. Det föreslagna registret bedöms bidra till en mer jämlik vård genom att skapa enhetliga förutsättningar för uppföljning och kontroll av donatorer i hela landet. Detta kan bidra till att regelverket tillämpas på ett likvärdigt sätt, oavsett var vården ges. Det föreslagna registret bedöms inte ha några särskilda konsekvenser för jämställd vård.

Miljökonsekvenser
Förvaltningens yttrande innebär inga konsekvenser för miljön. Förslag till nytt register förväntas inte innebära några direkta konsekvenser för miljön.

Administrativa konsekvenser
Förvaltningens yttrande innebär inga administrativa konsekvenser. Införandet av registret medför kostnader för utveckling, implementering och löpande förvaltning. Dessa kostnader bör beaktas och finansieras av staten.

Anders Ahlsson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Eva Bring
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Socialstyrelsen
Akten

Godkänd av Anders Ahlsson, 2026-09-16